Partija – Tito – samoupravljanje

Državno posvetovanje KPJ v Tacnu 9. in 10. junija 1939

V odročnem predmestju, v hiši Mihe Novaka v Tacnu, se je v obliki posveta nadaljevalo zasedanje CK KPJ, ki se je začelo v Bohinjski Bistrici. Tovariš Tito je neposredno vodil priprave za to posvetovanje iz Stare Fužine, za tem iz Zagreba in Beograda, deloma pa iz Trebč in tudi iz Maribora. Pred posvetovanjem v Tacnu je CK KPJ na treh sestankih obravnaval potek priprav za tacensko posvetovanje in odločil, da naj bo posvetovanje 9. in 10. junija 1939. leta. Posvetovanje je trajalo 20 ur.

Izvršena je bila temeljita analiza v partiji in prek te analize dejanska ocena celotnih zmogljivosti revolucionarnih sil v državi, zlasti v razmerju do drugih političnih skupin. Razprava je osvetlila iz različnih zornih kotov splošno usmeritev KPJ v pogojih naglo se spreminjajočega zunanjega in notranjepolitičnega položaja, in to na osnovi programskega koncepta, ki ga je izdelalo ožje vodstvo.

Tovariš Tito je v svojem referatu posebej poudaril organizacijsko vprašanje in je med *drugim povedal: »Našo organizacijo je potrebno tako razumeti, da bomo iz majhnih, izoliranih celic naredili večje partijske enote, ki bodo zakoreninjene v množicah. Ena tovarna, ena partijske celica. Ena množična organizacija, ena partijska enota, ki bo v tej organizaciji zasidrana in z njo trdno povezana, ter da bodo njeni člani delovali kot najbolj zavedni in najodločnejši del te organizacije...«*

S tem je osvetlil in analiziral izvajanje smernic VII. kongresa Komunistične internacionale o prehodu komunističnega gibanja v legalno delovanje, posegel v problematiko odnosa med legalnim in ilegalnim delom in opozoril na nevarnost, ki je pretila v nekaterih delih Jugoslavije, da bi porušeno razmerje med ilegalnim delom in uvajanjem legalnih forumov lahko imele težke posledice. Drugi problem, na katerega je tovariš Tito opozoril, je bil, da so se posamezni komunisti z vstopom v različne množične organizacije popolnoma izgubili in se celo navzeli navad in političnih nazorov teh organizacij, v katerih naj bi delovali kot komunisti.

V nadaljevanju svojega referata je tovariš Tito posebej poudaril potrebo po vključevanju žensk v KPJ, govoril je o teoretičnem in političnovzgojnem delu, o disciplini v partiji in o potrebi politične budnosti.

Za razumevanje okoliščin in vzdušja tacenskega posvetovanja ter za njegovo uspešnost je več kot ilustrativna Titova ocena, ki jo je podal v svojem poročilu Kominterni, septembra 1939. leta, ko je zapisal: »Pri vseh delegatih je bil očiten velik entuziazem. Posvetovanje je bilo za delegate zelo koristno. Posebej še zaradi medsebojne izmenjave izkušenj pri delu v različnih pokrajinah. Posvetovanje je bilo posebej pomembno za mobilizacijo aktiva pri konsolidaciji in krepitvi partije. Vsi sklepi na posvetovanju so bili sprejeti soglasno.« V poročilu, ki ga je o tem posvetovanju tovariš Tito objavil v Proleteru (glasilo KPJ), je poudaril: »Iz poročil delegatov in razprave je bilo videti, da tovariši vglavnem pravilno razumejo naloge, ki so zadnje čase pred našo partijo, to pa je poroštvo, da bomo premagali vse težave pri izpolnjevanju teh nalog.«

Na dnevnem redu posvetovanja je bilo več vprašanj, najvažnejši med njimi pa sta bili: stanje v partiji in notranji politični položaj v zvezi z mednarodnimi dogodki in naloge, ki se zastavljajo partiji v zvezi s tem.

V sklopu problemov so temeljito obravnavali slabosti, ki so se pojavile zaradi frakcionaškega delovanja v partiji in ugotovili, da je to v bistvu kriza v dotedanjem vodstvu in ne kriza v partiji kot avantgardni sili delavskega razreda.

Delegati na posvetovanju so posebej obravnavali: organizaciji vprašanja v partiji, ocenili so številčno moč partijskih organizacij, teoretično in politično usposabljanje komunistov, disciplino v partiji in potrebo po politični budnosti.

Na posvetovanju so ugotovili, da sta notranja partijska ureditev in organizacijsko vprašanje najpomembnejša in najnujnejša, ker je to prvi pogoj, da bo partija na začetku lahko kos vsem velikim nalogam, ki so pred njo. Ob koncu so na posvetovanju sprejeli tole resolucijo:

1. Državno posvetovanje partijskega aktiva delegatov Slovenije, Srbije, Črne gore, Bosne in Hercegovine, Hrvatske, Vojvodine in Metohije pozdravlja ukrepe, ki jih je sprejela Komunistična internacionala, to je, da se KPJ konsolidira.

2. Državno posvetovanje odobrava dosedanje delo novega partijskega vodstva, da v smislu januarske resolucije CK KPJ (iz leta 1939) še odločneje nadaljuje delo za izpolnjevanje sklepov in za odstranitev vseh negativnih pojavov, na katere opozarja resolucija in na katere sta že opozorila posvetovanje in odprto pismo CK.

3. Za obvarovanje partije pred udarci notranjega razrednega sovražnika moramo še bolj energično in hitreje odstranjevati sumljive elemente iz naših partijskih vrst. Zato je treba temeljito preveriti vse partijske forume in člane partije.

4. Za ohranitev enotnosti v partiji je treba iz nje odstraniti vse nepopravljive frakcionaše in grupaše. Pri tem je treba upoštevati tiste, ki so nekoč sicer pripadali kateri od frakcij, a so preboleli svojo funkcijsko in grupaško zagrizenost in postali predani borci partije ter se v zadnjih letih dobro obnašajo, so predani in disciplinirani.

5. Glede na vrsto zelo velikih napak je treba vodstvo KPH reorganizirati.

6. Potrjujejo se ukrepi CK KPH, ki jih je sprejel glede dalmatinske organizacije zaradi grupaškega boja, nediscipline, protipartijskega dela in nepokoravanja tamkajšnjih vodilnih ljudi sklepom partije. CK KPJ mora storiti potrebne ukrepe, da uredijo razmere v tej organizaciji ter omogočiti formiranje vodstva, ki bo disciplinirano izpolnjevalo sklepe partije.

7. Ugotavljeno je, da CK KPJ do danes ni posvetil dovolj pozornosti obnavljanju zvez z Makedonijo in obnavljanju organizacij v tej pomembni pokrajini. Ker v Makedoniji posebno močno občutijo nacionalno zatiranje in je v zvezi z *mednarodnimi dogodki to lahko* ugoden teren za propagando raznih inperialističnih sil, predvsem Italije, mora KPJ posvetiti tej pokrajini posebno skrb in čimprej reorganizirati in aktivirati KP v boju za vsakdanje pravice, svobodo in enakopravnost.

8. Za izpopolnjevanje teoretične in politične ravni partijskega članstva je treba organizirati redne partijske tečaje za vse člane KP, pa tudi posebne tečaje za partijske aktiviste od CK in PK do sekretarjev celic.

9. Državno posvetovanje *najodločneje potrjuje ukrepe* CK proti tistim elementom v kaznilnici, ki so pod Šepovim vodstvom s svojim grupaškim protipartijskim delom, s svojo neiskrenostjo do CK, z varanjem ne samo CK, marveč celotni KP, hoteli povzročiti zmedo in razcep v KP.

MOMIR RADOSAVLJEVIĆ

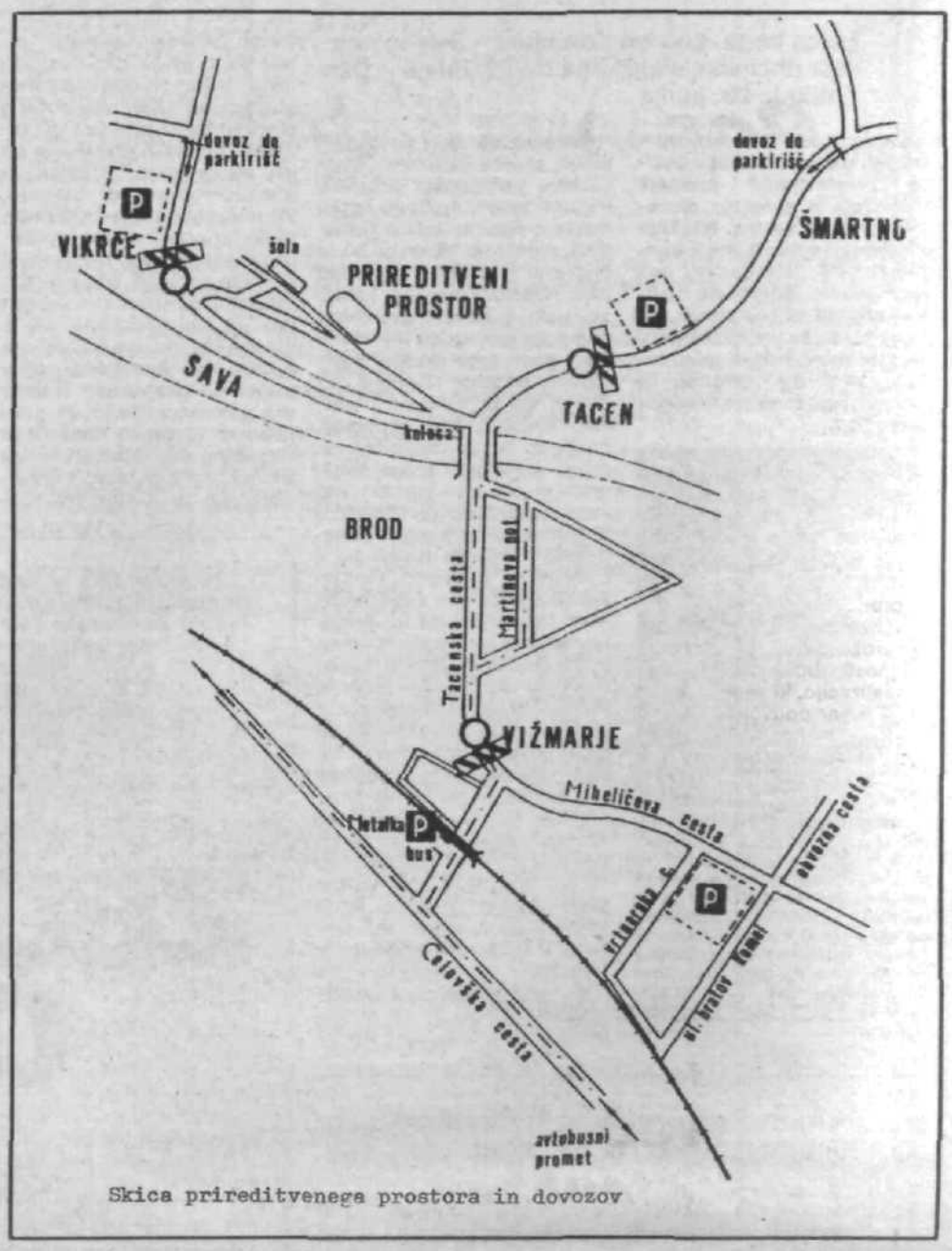

Skica prireditvenega prostora in dovozov

V SOBOTO, 16. JUNIJA, OB 10. URI

Na svidenje v Tacnu!

Na osrednji proslavi ob 60 letnici KPJ, revolucionarnih sindikatov in SKOJA pričakujejo nad 100.000 udeležencev.

Na tiskovni konferenci, ki jo je sklical operativni odbor za pripravo in izvedbo proslave 16. junija v Tacnu, smo izvedeli o vseh podrobnostih priprav na to veliko svečanost.

Že na predvečer, 15. junija, bodo po okoliških hribih zagoreli kresovi, z ljubljanskega gradu pa se bo vsul pisan ognjemet. Ob 18. uri bodo v Hali Tivoli začeli s prireditvijo, na kateri bodo nastopili mladi športniki, plesalci in pevci.

V soboto, na sam dan proslave, bo v Tacnu živahno že od zgodnjega jutra. Ob sedmi uri bo odhod štafete športnikov iz vseh ljubljanskih občin v pozdrav udeležencem proslave. Ob deseti uri pa bo slavnostni začetek velike osrednje slovesnosti. Na velikem prireditvenem prostoru bo pod izkušenim vodstvom režiserja Frana Žižka nastopilo čez 1300 ljudi; od glasbenikov, folkloristov pa do članov dramskih skupin in pevcev ter igralcev. Po zaključku glavne svečanosti bo vrsta različnih športnih prireditev. Tudi za zabavo bo dobro poskrbljeno. Igrali bodo Veseli planšarji in rock skupina »Dvanajsto nadstropje«, *tako da se bodo stari in mladi* lahko zavrteli ob prijetnih in zabavnih zvokih.

Na tiskovni konferenci smo še izvedeli, da bo za večino udeležencev proslave organiziran prevoz v Tacen in nazaj z avtobusi pa tudi z vlaki. Tudi iz naše občine bodo zagotovljeni prevozi. Urnik odhodov z vlaki, avtobusi in kolesi, kakor tudi seznami zbirnih mest, si lahko preberete na prvi strani.

Po pričakovanju se bo udeležilo proslave v Tacnu okoli 20.000 bežigrajskih občanov. Že sedaj pa lahko rečemo, da kljub dobri organizaciji in kapacitetam na vlakih in avtobusih pri najboljši volji ne bomo mogli zagotoviti prevoza prav vsem 20.000 občanom. Zato vas prosimo, da na proslavo odidete tudi peš. Predlagamo traso in obenem lep rekreacijski sprehod iz Savelj po Nemški cesti, ali pa čez Gameljne, ali kako drugače, pač po lastni presoji. Za tiste, ki imajo kolesa, pa je najbolje, če se v Tacen odpeljejo v skupinah organizirano. Zbirna mesta za kolesarje so prav tako objavljena na prvi strani.

Na svidenje v Tacnu!

TADEJ BRATOK

OB 60-LETNICI SKOJ

Komunistična mladina vselej v prvih vrstah

Pod vplivi revolucionarnih vrenj v delavskem razredu konec 19. stoletja in z *zmago oktobrske revolucije, se je začela* revolucionarna mladina Jugoslavije organizirati in upirati surovim nacionalnim in socialnim pritiskom.

Oktobra 1919 je bila ustanovna konferenca Saveza komunističke omladine Jugoslavije (SKOJ). To je bil tudi institucionalni začetek organiziranega delovanja najnaprednejših delov mladine. Skupno s komunistično partijo Jugoslavije je dal SKOJ v 30-letih svojega obstoja velik prispevek borbi delavskega razreda in drugih naprednih sil Jugoslavije za nacionalno in socialno osvoboditev.

Med delovanjem je SKOJ prešel različne faze boja proti buržoazni oblasti. *Toda kontinuiteta revolucionarnega* delovanja se je vedno odvijala v smeri avantgarde delavskega razreda.

Na prvem kongresu SKOJ, ki je bil v Beogradu med 10. in 14. junijem 1920. leta, so poleg statuta sprejeli vrsto resolucij, v katerih so opredeljene naloge SKOJ na posameznih področjih. Pripravljenost delegatov kongresa, da sprejete sklepe v najkrajšem času uresničijo, se je hitro prenesla tudi na druge aktiviste. Komaj mesec dni po kongresu je bistveno naraslo število novih organizacij in članov. Uspehi KPJ na volitvah so bili povod za ostro buržoazno reakcijo, ki se je odražala v policijskem terorju.

V Sloveniji so se takoj po Obznani organizirale ilegalne skupine SKOJ. Te skupine so se ukvarjale predvsem z razširjanjem propagandnega materiala, študijem marksistične literature in utrjevanjem *ilegalne organizacije.*

Naivnost partijskega vodstva, da bo preko komunističnih poslancev doseglo preklic Obznane, je razočarala in ogorčila mnoge komuniste. Teror vladajoče buržoazije, razbijanje partijskih organizacij in oportunizem vodstev, so bili povod, da se je določeno število borbenih, toda ideološko nezrelih komunistov, odločilo za uveljavljanje individualnega terorja.

Pristaši idej individualnega terorja so imeli podporo predvsem pri komunistih Vojvodine. Idejo o »rdečem terorju«, ki je izšla iz ideje o individualnem terorju, kot o mori, ki naj prisili režim na preklic Obznane, pa so sprejemale in podpirale *ilegalne organizacije SKOJ.*

Politične atentate ideološko nezrelih in zaradi vodstva razočaranih komunistov, je izkoristila buržoazija za organiziranje pregonov komunistov. Posebno je bil prizadet SKOJ, ki je bil v množičnih aretacijah politično razbit.

Mladinski aktivisti so skušali z ustanavljanjem legalnih organizacij, pod kontrolo SKOJ, organizirati oblike, v katerih bi se združevali mladi delavci. V Sloveniji se je komunistična mladina zbirala npr. v »Zvezi rudarskih delavcev«.

Obdobju dela v legalnih organizacijah je sledilo obdobje obnove SKOJ in centraliziranja gibanja komunistične mladine. Osrednji dohodek je bil sklic konference SKOJ 20. in 22. avgusta 1922 v Ljubljani. Konferenca SKOJ si je zadala nalogo, da izgradi in utrdi ilegalni SKOJ, ki bo sposoben voditi akcije komunistične mladine. Pomembna je bila tudi odločitev o organizaciji celic SKOJ v vojski in širjenju antimilitaristične propagande. Konferenca se je tudi odločila, da ustanovi legalno organizacijo, ki bo združevala delavsko in intelektualno mladino.

Uspešno organiziranje področnih konferenc leta 1925 je dokazalo, da SKOJ ni razpadel in da kljub težkemu položaju lahko hitro usposobi članstvo za delo in poenoti vrste.

JANKO PUČNIK

Nadaljevanje v prihodnji številki